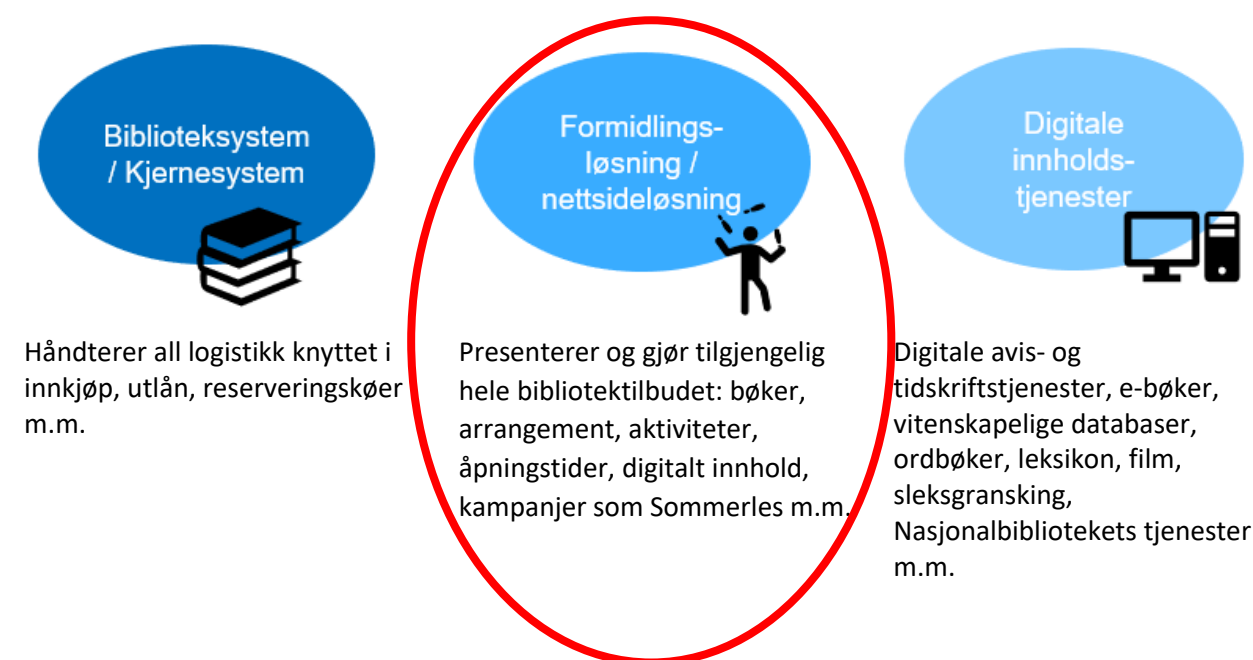

Felles nettside-/formidlingsløsning for folkebibliotek

Notat fra fylkesbiblioteksjefskollegiet til fylkeskultursjefskollegiet, november 2022

Hva er en nettside-/formidlingsløsning for bibliotek?

Nettside-/formidlingsløsning er en av tre grunnleggende komponenter i bibliotekenes digitale verktøykasse.

Hvorfor trenger bibliotekene en felles nettside-/formidlingsløsning?

Dagens løsninger er fragmenterte og sementerer ulikheten i bibliotektilbudet mellom store og små kommuner, de er tunge å drifte, vi har for dårlig kontroll på datasikkerhet, universell utforming og GDPR, det er vanskelig å dele innhold mellom bibliotek, vanskelig for mindre bibliotek å formidle samlingene på en effektiv måte, digitale tjenester er nesten usynlige og nettsidene når bare de som alt bruker biblioteket. Nettsidene er i liten grad integrert med biblioteksystemene.

Samtidig vokser det fram stadig nye nasjonale formidlingstiltak som Sommerles, Bibliotekenes litteraturpris og Kulturfondstafetten – tiltak som kunne profileres og gjøres synlige på en helt annen måte med en felles nettside-/formidlingsløsning. Det samme gjelder de digitale innholdstjenestene som fylkesbibliotekene jobber med å samle og styrke gjennom Digin/Bibliotek24. Nasjonalt lånekort, single sign-on for bibliotekstjenester og en felles brønn for registrering av metadata (Nasjonalbiblioteket metadatabrønn) er andre felles komponenter som er i rivende utvikling.

En felles nettside-/formidlingsløsning for folkebibliotek vil gi innbyggere i hele landet et likere bibliotektilbud, og åpne for mer samarbeid over kommunegrensene.

Gevinster med en felles nettside-/formidlingsløsning for bibliotek

Bedre bibliotek tjenester til innbyggere

En felles nettside vil gi et felles utviklingsløp for bibliotekene. Dette betyr at nye tjenester utvikles en gang og gjøres tilgjengelige for alle samtidig. I dag opplever man ofte at nye nasjonale tjenester lanseres på ulike tidspunkt på ulike bibliotek, noe som skaper feil, usikkerhet og fragmentering. Likere tilbud vil gi mindre avstand mellom bibliotekene, og gi et særskilt løft for bibliotek med små ressurser og mindre digital kompetanse. Vi vil få en mer gjenkjennelig tjeneste som er enklere å bruke for innbyggerne uavhengig av hvor i landet de bor. Man kan også enklere samarbeide om tjenesteutvikling som f.eks. en felles chat-tjeneste for bibliotekene i Norge.

Enklere og mer effektiv drift av biblioteknettsider

Jevnlig vedlikehold av nettsider knyttet til datasikkerhet, personvern og universell utforming er en viktig oppgave som de fleste bibliotekene verken har kompetanse til eller tid til å ivareta. En felles løsning åpner for å etablere mer sentraliserte løsninger og vil lette arbeidet med databehandleravtaler og ROS-analyser, enten ved at man samarbeider om disse eller at ansvaret legges til en sentral enhet. Sentralisert drift vil også gi stordriftsfordeler knyttet til sentrale driftsoperasjoner som vedlikehold, utvikling og overvåkning.

Enklere å dele innhold på nett mellom bibliotek

Felles nettside-/formidlingsløsning vil gjøre det enklere å dele innhold på tvers av bibliotekene. Boklister, anbefalinger, videoboktips, artikler og annet innhold kan gjenbrukes og man kan lettere etablere samarbeid om produksjonen av innholdet. Dette åpner også for bredere distribusjon av strømmede arrangementer som var et klart savn under pandemien, samt felles promotering av større kampanjer som Sommerles.

Økt synliggjøring av digitalt innhold

Med en felles nettside- og formidlingsløsning vil man få en bedre presentasjon av både digitalt og det fysiske innhold i bibliotekene. Mange folkebibliotek har i dag ingen effektiv mulighet til å markedsføre sitt tilbud annet enn gjennom kommersielle sosiale medier som FB og Twitter. Skal en større del av befolkningen oppleve bibliotekene som relevante må bibliotekene settes i stand til å markedsføre sitt tilbud på lik linje med andre kulturinstitusjoner. Dette krever et attraktivt digitalt grensesnitt gjennom gode websider og bakenforliggende verktøy som gjør at det ser bra ut. Kombinert med Digin-prosjektets arbeid for likere tilganger til digitalt innhold vil man i sum få en bedre og mer gjenkjennbar løsning som også er enklere å markedsføre på tvers av bibliotekene.

Økt digital synlighet for bibliotekene

Bibliotekene konkurrerer med andre kulturtilbud og med hverandre om digital synlighet. Dette fører til lavere domene-autoritet som igjen fører til at bibliotekene kommer lavere på trefflistene i søkemotorene. Med en felles infrastruktur i bunn, kan sektoren samles om verktøy og kompetanse som løfter alle bibliotekene.

I 2023 – som trolig er det første av flere år med store endringer i folks medie- og kulturbruksvaner – tror vi det å satse på folkebibliotekets innhold kan treffe en sterkt økende del av befolkningen som ikke lenger kan ta seg råd til strømmetjenester, kinobilletter og annet kultur- og fritidstilbud. Å bruke

biblioteket er ikke stigmatiserende. Ved å kommunisere mer effektivt om bibliotekenes tilbud, kan vi gjøre dyrtiden vi nå går inn i enklere for mange mennesker og familier. Dette er blant annet belyst i [Knut Olav Åmås sin kronikk i Aftenposten 29. oktober 2022](#).

Å synliggjøre og markedsføre bibliotekenes tilbud (både fysisk og digitalt) er den rimeligste innsatsfaktoren som det offentlige kan investere i for å øke bruken. På nasjonalt nivå snakker vi om lave felles investeringskostnader som kan utgjøre en stor og varig endring i folkebibliotekets posisjon.